

MASARYKOVA
UNIVERZITA

Sebehodnoticí zpráva Masarykovy univerzity

Oblast vzdělávání

Sociologie

Prosinec 2017

Masarykova univerzita

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika
www.muni.cz

Obsah

1. Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti	3
2. Tvůrčí činnosti	12
3. Personální zajištění výuky, tvůrčí činnosti a souvisejících činností	22
4. Mezinárodní působení	24
5. Spolupráce s praxí	25
6. Shrnutí	26

Uvedené údaje jsou platné k datu odeslání žádosti o institucionální akreditaci, není-li v textu uvedeno jinak.

1. POVAHA, ROZSAH A STRUKTURA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

B I. 1. Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti uskutečňované vysokou školou v dané oblasti vzdělávání odpovídá popisu této oblasti vzdělávání uvedenému v nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, vydaném podle § 44a odst. 3 zákona o vysokých školách.

Shrnutí sebehodnocení:

Sociologie patří mezi oblasti vzdělávání, které mají na Masarykově univerzitě dlouhou tradici. Meziválečná brněnská sociologická škola se stala v dějinách české sociologie pojmem. Po roce 1948 byla sociologie na naší univerzitě úředním nařízením zrušena. Obnovena byla v polovině 60. let, ale po krátkém období rozvoje byla její činnost opět utlumena. Po roce 1990, pod vedením Iva Možného, prošla sociologie výraznými organizačními změnami: radikálně reformovala způsob výuky, otevřela se mezinárodní spolupráci i konkurenci a začala klást silný důraz na výzkumnou činnost. V roce 1998 se Katedra sociologie stala součástí a hnacím motorem nově založené Fakulty sociálních studií (FSS).

Ze strany někdejší Akreditační komise nebyla v souvislosti s kvalitou vzdělávání v oblasti Sociologie v posledních 5 letech formulována žádná negativní stanoviska, akreditace byly studijním oborům – Sociologie, Humanitní environmentalistika, Environmentální studia, Kulturní sociologie, Společný mezinárodní program kulturní sociologie, Genderová studia, Sociální antropologie – udělovány nejčastěji na 8 nebo 6 let. Výsledky vnitřního hodnocení vybraných studijních oborů z roku 2015 dokládají, že vzdělávací činnost v oblasti Sociologie je organizována a uskutečňována v souladu se zákonnými požadavky, vnitřními předpisy Masarykovy univerzity i s praxí obvyklou v této oblasti vzdělávání.

Vzdělávací činnost v sociologických oborech dlouhodobě pokrývá všechny základní tematické okruhy v oblasti, profily absolventů stávajících studijních programů a oborů jsou plně v souladu s rámcovým profilem absolventů pro danou oblast. V návaznosti na uskutečňované doktorské programy jsou v oblasti Sociologie na Masarykově univerzitě akreditovány rovněž příslušné obory habilitačního a profesorského řízení.

Stávající struktura studijní nabídky projde dílčími úpravami v návaznosti na nové podmínky pro tvorbu a uskutečňování studijních programů vymezené novelou zákona o vysokých školách a v souladu s dlouhodobými strategickými záměry Masarykovy univerzity. Nejdůležitější změnou by mělo být zavedení specializací v navazujícím magisterském studijním programu Sociologie a v doktorském studijním programu Sociologie.

Výsledek sebehodnocení:

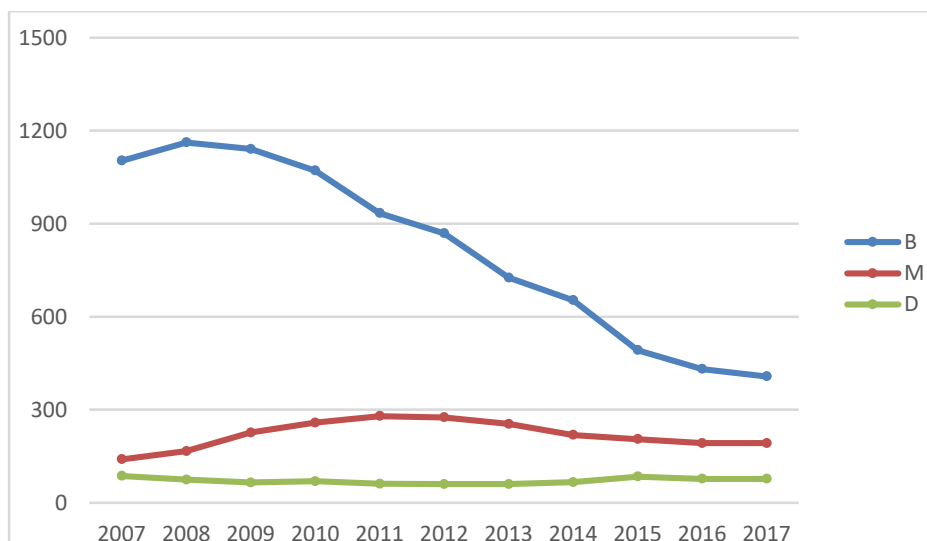
Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1.1 Rozsah vzdělávací činnosti v univerzitním kontextu

V oblasti vzdělávání Sociologie Masarykova univerzita dlouhodobě uskutečňuje vzdělávací činnost ve všech typech studijních programů, které jsou v rámci univerzity soustředěny na Fakultě sociálních studií, konkrétně na Katedře sociologie, Ústavu populačních studií a Katedře environmentálních studií. V posledních devíti letech dochází k postupnému snižování absolutního počtu studií a zároveň se mění i poměr mezi jednotlivými typy studijních programů, protože k největšímu úbytku studií dochází v bakalářských studijních programech. Od roku 2008 klesá počet přihlášek i počet přijatých do bakalářských studijních programů a oborů, přičemž je důležité poznamenat, že poměr uchazečů a zapsaných bakalářských studií se změnil z 11:1 (v roce 2007) jenom na 10:1 (v roce 2017). Přijetím neobvykle velkých počtů studujících po roce 2003 sociologické obory reagovaly jak na tehdejší velkou společenskou poptávku po studiu společenských věd, tak na vlivy tehdejší demografické situace. Pokles počtu aktivních studií je ovlivněn demografickým vývojem české populace, tj. klesajícím počtem lidí ve věkových skupinách 15–19 a 20–24 let.¹ Kromě tohoto populačního vývoje se na snížení počtů studujících podílí také snižující se zájem středoškoláků o sociálněvědní studijní obory (např. počet zapsaných z přijatých studentů se snížil ze 40 % na 31 %). V neposlední řadě je počet aktivních studií zásadně ovlivněn fakultní a katedrovou strategií držet se v přijímacím řízení dlouhodobě platných podmínek pro přijetí (tj. minimálních 120 bodů ve SCIO testech při přijímacím řízení), a tak garantovat kvalitu studií již při přijímání studujících. Jak ukazuje vývoj počtu studií v navazujících magisterských a doktorských studijních programech, zájem o studium i jeho průchodnost je v těchto odborně náročnějších typech studií konstantní. Z hlediska poměru jednotlivých typů studií v oblasti vzdělávání Sociologie se vracíme ke stavu, který byl charakteristický pro období při založení Fakulty sociálních studií MU.

Graf 1: Počet aktivních studií v oblasti Sociologie na MU (2007–2017)

Údaje vždy ke 4. 4. příslušného kalendářního roku.

¹ Věková skupina 15–19letých vykazuje snižování počtu od roku 2006 z cca 650 tisíc osob na 450 tisíc osob v roce 2016. Ve věkové skupině 20–24letých dochází k úbytku až od roku 2008 – z cca 720 tisíc osob na 560 tisíc osob v roce 2016.

1.2 Struktura vzdělávací činnosti

V oblasti vzdělávání Sociologie se v současnosti realizuje deset studijních oborů v pěti studijních programech. Struktura sociologických oborů je dlouhodobě stabilní, ke změnám došlo v magisterských studijních programech. Anglická verze výuky sociologie byla posílena založením nových oborů Kulturní sociologie a Společný mezinárodní program kulturní sociologie s univerzitními partnery z Grazu, Trenta a Zadaru a dále zavedením profilací Populační studia a Migrační studia do anglické verze magisterského studijního programu Sociologie. Podobné profilace studijního programu byly zavedeny také v české verzi magisterského studijního programu v podobě Urbánní sociologie, Genderových studií, Populačních studií a Sociální antropologie.

Tabulka 1: Aktuální přehled studijních programů a oborů akreditovaných v oblasti Sociologie

	Bc.	NMgr.	Ph.D.
Počet studijních programů	2	2	1
Počet studijních oborů	4	4	2
Počet studijních oborů uskutečňovaných déle než 10 let	4	2	2
Počet studií	407	192	77

Aktuální počet studijních programů: 5

Aktuální počet studijních oborů: 10

Z toho uskutečňovaných déle než 10 let: 8

V bakalářském studijním programu Sociologie je pro jednooborové studium akreditován následující obor:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Sociologie	31. 5. 2023	ano

Pro víceoborové studium jsou v rámci programu Sociologie akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Sociologie	31. 5. 2023	ano
Genderová studia	31. 3. 2024	ano
Sociální antropologie	31. 3. 2024	ano

Pro víceoborové studium v rámci bakalářského studijního programu Humanitní environmentalistika je akreditován následující obor:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Environmentální studia	31. 12. 2019	ano

V magisterském studijním programu Sociologie jsou pro jednooborové studium akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Sociologie	31. 5. 2023	ano
Kulturní sociologie	31. 5. 2020	ne
Společný mezinárodní program kulturní sociologie	31. 5. 2020	ne

V magisterském studijním programu Humanitní environmentalistika je pro jednooborové studium akreditován následující obor:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Environmentální studia	31. 5. 2021	ano

V doktorském studijním programu Sociologie jsou akreditovány následující obory:

	Akreditace do	Uskutečňováno déle než 10 let
Sociologie	31. 8. 2019	ano
Humanitní environmentalistika	31. 8. 2019	ano

1.3 Povaha vzdělávací činnosti

Oblast vzdělávání Sociologie nabízí studium v rámci bakalářského, magisterského a doktorského studia systematickou návazností jednotlivých oborů a typů studia. Základní tematické okruhy oblasti vzdělávání Sociologie, definované v nařízení vlády č. 275/2016 Sb., se překrývají v aktuálně uskutečňovaných programech a oborech. Nejvíce tematických okruhů pokrývají bakalářský a

magisterský studijní obor Sociologie a další studijní obory v této oblasti vzdělávání vzhledem k jejich specifickému charakteru pokrývají určitou část tematických okruhů. Jak bakalářské, tak na magisterské úrovni je studium organizované kolem jádra tvořené tematickými okruhy Obecná sociologie a Metody a techniky sociologického výzkumu.

Bakalářské obory v oblasti vzdělávání Sociologie poskytují základní znalosti o fungování sociálních institucí, o konfliktech v nich a o způsobech orientace jednotlivců v sociálním světě. Nabízí teoretické a metodologické vzdělání, které je zaměřené na podporu analytických dovedností, jež mohou být užitečné v nejrůznějších sférách pracovní činnosti, jako jsou učitelství, žurnalistika, marketing a public relations, řízení institucí, sociální práce, imigrační politika, státní správa, řešení konfliktů, rodinné poradenství, urbanismus atd.

Profil absolventa bakalářského studijního programu Sociologie a bakalářského studijního programu Humanitní environmentalistika odpovídá rámcovému profilu absolventa oblasti vzdělávání Sociologie. Absolvent bakalářských programů:

- i. Prokazuje obecné znalosti sociologické a sociálně-antropologické teorie, včetně schopnosti porozumět významu teoretických konceptů pro interpretaci procesů sociální praxe.
- ii. Prokazuje obecné znalosti metod sociologického výzkumu, včetně sběru a analýzy dat.

Absolventi bakalářských studijních oborů jsou schopni vykonávat organizační a analytické práce související s realizací projektů jako členové týmů pod odborným vedením.

Cílem **navazujících magisterských** oborů studijních programů Sociologie a Humanitní environmentalistika je prohloubit znalosti bakalářského studia, rozšířit je o pochopení složitějších teoretických výkladových schémat a o znalost sofistikovanějších výzkumných a analytických metod. Skladba studijních předmětů již není vedena snahou o pokrytí všeobecného základu disciplíny, jde především o rozvíjení schopnosti samostatně získávat, kriticky zpracovávat a dále reprodukovat různé druhy sociologicky významných informací. Studující jsou připravováni k samostatné analytické či koncepční práci v různých oblastech pracovní činnosti. Smyslem magisterského studia je (paralelně s přípravou na doktorské studium) příprava na výkon specializovaných odborných profesí ve státní správě (vládní či krajské úřady, úřady práce, samospráva), v neziskových organizacích, ve školství (včetně pedagogických profesí zejména v neuniverzitním vzdělávání), v uprchlických táborech, v humanitárních organizacích, v organizacích zabývajících se ekonomickou činností (průmyslové podniky, finanční instituce, služby atd.), v oblasti marketingu či public relations, v médiích, v kulturním a zábavním průmyslu, v politických organizacích atd.

Profil absolventa magisterského studijního programu Sociologie a magisterského studijního programu Humanitní environmentalistika odpovídá rámcovému profilu absolventa oblasti vzdělávání Sociologie. Absolvent magisterských programů:

- i. Prokazuje schopnost navrhnout výzkumný projekt, získávat a analyzovat empirická data, včetně přihlídnutí k etice výzkumu.
- ii. Prokazuje schopnost provedení analýzy sociálních a kulturních problémů na základě výběru a aplikace vhodné teorie, a to s přihlídnutím k jejich historické genezi.

Absolventi magisterského studia v oblasti Sociologie kromě toho, že jsou schopni vykonávat organizační a analytické práce související s realizací projektů jako členové týmů, jsou schopni již také samostatné organizační a analytické práce (včetně vypracování nových projektů) a po získání zkušeností i odborného vedení projektových týmů.

B I. 2. Cíle, obsah a organizace studia v rámci dané oblasti vzdělávání jsou v souladu s posláním a strategickým záměrem vysoké školy a ostatními strategickými dokumenty vysoké školy.

Shrnutí sebehodnocení:

Cíle, obsah a organizace studia v rámci oblasti vzdělávání Sociologie jsou v souladu s dlouhodobou strategií MU (zejména se strategickými prioritami uvedenými v Dlouhodobém záměru MU na léta 2016–2020), s vnitřními předpisy, s dokumenty Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a zásadními koncepčními dokumenty pro oblast vzdělávání Sociologie na MU (Dlouhodobý záměr Fakulty sociálních studií MU na léta 2016–2020 a sebehodnotící zprávy oborů Sociologie, Sociální antropologie, Genderová studia a Environmentální studia). Prostřednictvím procesu vnitřní evaluace studijních oborů/programů z roku 2015 je naplňován požadavek zajišťování kvality vzdělávání na MU.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1.4 Záměr dalšího rozvoje vzdělávací činnosti v oblasti

Bakalářské i magisterské studium v studijním programu Sociologie i v studijním programu Humanitní environmentalistika je realizované prezenční formou. Všechny studijní programy v oblasti Sociologie mají akademický charakter a ani v budoucnosti není v plánu založení profesně zaměřeného studijního programu. Nicméně všechny stávající studijní programy této oblasti jsou otevřené spolupodílení se na profesně založených studijních programech v budoucnosti. Podobná otevřenost charakterizuje také vztah k vytvoření společného bakalářského studijního programu v oblasti sociálních věd vyučovaného v angličtině. Vzhledem k modifikaci stávajícího způsobu realizace vzdělávání v oblasti Sociologie budou ze současných studijních oborů vytvořeny studijní programy s odpovídajícími studijními plány maior a minor. V případě bakalářského studijního programu je v plánu také zachování jednooborového studia Sociologie. Navazující magisterský a doktorský studijní program Sociologie budou rozšířené o specializace. V případě doktorského studijního oboru Humanitní environmentalistika se bude FSS snažit o vytvoření samostatného studijního programu.

1. Bakalářské studijní programy

V rámci bakalářského studia se předpokládá vytvoření následujících studijních programů:

- Sociologie – jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán, studijní plán se specializací Genderová studia,
- Environmentální studia – jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán,
- Sociální antropologie – hlavní a vedlejší studijní plán.

Předpokládá se pokračování většiny dosavadních studijních kombinací oborů v podobě sdružených programů s možností naplnění požadavků hlavního a vedlejšího studijního plánu. Jednooborový studijní obor Sociologie bude přeměněn do studijního programu s jednooborovým studijním plánem. Zásadní změna ve struktuře studijních programů vzniká převedením studijního oboru Genderová studia na studijní plán Sociologie se specializací Genderová studia. Další důležitou změnou je vznik jednooborového studijního plánu ve studijním programu Environmentální studia. V případech Sociologie, Environmentálních studií a Sociální antropologie se předpokládá vznik studijních programů se studijním plánem hlavním, který v sobě zahrnuje kromě všech dosavadních povinných

předmětů také značnou část předmětů povinně volitelných a bakalářskou práci, a vedlejším, který bude postavený na dosavadních povinných předmětech jednotlivých studijních oborů. Důležitá je také další internacionalizace studijních programů, především rozšíření počtu povinně volitelných předmětů vyučovaných v angličtině. Oblast Sociologie disponuje potenciálem pro výuku předmětů v angličtině, avšak vytvoření samostatného jednooborového studijního programu v angličtině je realizovatelné především ve spolupráci s dalšími oblastmi vzdělávání.

2. Navazující magisterské studijní programy

V rámci magisterského studia je v plánu pokračovat s posilováním výuky v angličtině jak ve formě samostatných studijních programů, tak v podobě specializací. Vznik dvou nových specializací vyučovaných v angličtině, tj. Migrační studia a Populační studia, rozšíří nabídku povinně volitelných předmětů v angličtině, které budou dostupné také pro další studující programu Sociologie. Zavedením specializací je sledován mezinárodní trend v oblasti výuky sociologie. Studující nastupují do magisterského studia s vyhraněním zájmem o specifickou tematiku a nabídka specializací podpoří zájem o výzkumně a problémově orientované studijní předměty. Jak studijní programy, tak jejich jednotlivé specializace by měly primárně přispět k rozvoji schopností pro samostatnou analytickou práci. Rozhodující roli v tomto procesu hraje příprava diplomová práce. Z tohoto důvodu bude posílen výzkumně a problémově orientovaný přístup ve výuce.

V rámci magisterského studia budou vytvořeny následující studijní programy:

- Sociologie (v češtině a angličtině),
- Environmentální studia (v češtině),
- Kulturní sociologie (v angličtině),
- Společný mezinárodní program kulturní sociologie (v angličtině).

V případě studijního programu Sociologie se počítá s vytvořením následujících specializací:

- Populační studia (v češtině a angličtině),
- Migrační studia (v angličtině),
- Genderová studia (v češtině),
- Sociální antropologie (v češtině),
- Urbánní sociologie (v češtině),
- Výzkum trhu a marketing (v češtině).

3. Doktorské studijní programy

V případě doktorského studijního programu Sociologie budou provedeny následující změny: vytvoření specializace Populační studia a vytvoření samostatného studijního programu Humanitní environmentalistika. Jelikož doktorský studijní program Sociologie je realizovaný také v angličtině, nabízí se možnost většího propojení anglické a české verze tohoto studijního programu.

2. TVŮRČÍ ČINNOSTI

B II. 1. Tvůrčí činnost související s danou oblastí vzdělávání odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. Žádá-li vysoká škola o institucionální akreditaci pro oprávnění samostatně vytvářet a uskutečňovat bakalářské studijní programy akademického zaměření, magisterské studijní programy nebo doktorské studijní programy, musí uskutečňovat odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost; na tuto činnost se vztahují požadavky na tvůrčí činnost uváděné v těchto standardech pro institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Tvůrčí činnosti související s oblastí vzdělávání Sociologie odpovídají charakteru vzdělávací činnosti v této oblasti. Katedra sociologie, Katedra environmentálních studií a Ústav populačních studií jsou mezinárodně etablovaná pracoviště vykazující diverzitu výzkumných témat. Tvůrčí činnost svým tematickým zaměřením pokrývá velkou část oblastí, na které jsou zaměřené jednotlivé studijní programy. Velikost tvůrčího výkonu je adekvátní vzhledem k personálnímu zajištění výzkumných týmů a pracovišť. Jak ukazují níže uvedené publikační výsledky, tvůrčí činnost v oblasti Sociologie ob stojí i v mezinárodním srovnání. Propojení tvůrčí činnosti se vzdělávacím procesem se realizuje především na úrovni magisterských a doktorských studijních programů, ve kterých jsou poznatky a zkušenosti získané tvůrčí činností běžně přenášeny v rámci studijních předmětů.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1. 1. Organizace tvůrčí činnosti, hlavní tematické okruhy

Již meziválečná brněnská sociologická škola kladla důraz na výzkumnou činnost. Zakladatel brněnské sociologie Inocenc Arnošt Bláha ustavil dodnes trvající výzkumné zaměření na otázky sociální soudržnosti, sociálních nerovností a sociální stratifikace. Od 60. let 20. století se na katedře výrazně etabloval výzkum rodiny (Ivo Možný), později výzkum populačního vývoje (Ladislav Rabušic), jakož i bádání v oblasti environmentální sociologie (Hana Librova), sociologické teorie (Jaroslav Strítecký) a historické sociologie (Jan Keller). Radikální proměna oblasti Sociologie na Masarykově universitě, která se uskutečnila v 90. letech minulého století, také sledovala oživení empirické sociologie a její zapojení do procesu vzdělávání. Rejstřík výzkumných orientací této oblasti se dále a poměrně radikálně rozšířil, v posledních letech se nově ustavují týmy provádějící výzkum zejména v oblastech environmentálních, urbánních a migračních studií.

Výzkumné týmy participovaly ve výzkumných záměrech Fakulty sociálních studií *Etnika, minority a marginalizované skupiny v ČR* (MAMIET) a *Mládež, děti a rodina* (MLADERO). Výzkumný záměr *Reprodukce a integrace společnosti* umožnil založení Institutu pro výzkum reprodukce a integrace společnosti (IVRIS), v rámci kterého vznikly následující tematicky zaměřené týmy:

- Rodina a reprodukční procesy;
- Trh práce a zaměstnanost;

- Sociální reprodukce – exkluze, inkluze, koheze;
- Etnizace, migrace, identita;
- Panel páry a rodiny.

Na činnost tohoto institutu navazuje nově vzniklý Ústav populačních studií. Jeho tvůrčí činnost následuje mezinárodní trendy v organickém propojování poznatků sociologie, demografie, sociální politiky, ekonomie a politologie a jejich aplikaci na populační události a procesy. Hlavní tematické okruhy, na které se zaměřuje výzkumná činnost ústavu, jsou:

- zkoumání proměn reprodukčního chování se všemi jeho efekty,
- výzkum populačního stárnutí a jeho vlivu na další vývoj společnosti,
- výzkum zahraniční migrace a jejího vlivu na trh práce a na potenciální proměny české identity,
- zkoumání – především v perspektivě sociologické a antropologické – různých stránek lidské sexuality jakožto jedné z fundamentálních aktivit lidského druhu,
- sledování proměn hodnotových struktur (FSS je českým garantem dlouhodobého mezinárodního výzkumu European Values Study),
- studium souvislostí mezi demografickými a stratifikačními procesy.

Kromě Ústavu populačních studií je tvůrčí činnost v oblasti Sociologie etablována také na dvou katedrách: na Katedře sociologie a Katedře environmentálních studií. Výzkumný profil Katedry sociologie představují v současnosti zejména následující oblasti výzkumného zájmu:

- sociální nerovnosti (mobilita, sociální třída, vzdělání, gender),
- rodina a populační vývoj (partnerství, fertilita, životní běh, stárnutí, mezigenerační vztahy),
- kulturní sociologie (identity, kolektivní paměť, etnicita),
- migrace a transnacionalismus,
- urbánní studia.

Tvůrčí činnost na Katedře environmentálních studií se zaměřuje na zkoumání vlivu člověka na přírodu, krajinu a životní prostředí na začátku 21. století v následujících tematických oblastech:

- dopady lidské činnosti na přírodní svět,
- kořeny současného stavu životního prostředí
- Co můžeme udělat pro to, aby byl život společnosti environmentálně udržitelnější.

Tvůrčí a výzkumná činnost v oblasti vzdělávání Sociologie je na Masarykově univerzitě propojena se vzdělávací činností zejména v magisterských a doktorských studijních programech. Dizertace se standardně opírají o vlastní výzkumnou činnost doktorandů. Je běžné, že studující těchto programů jsou v kontaktu s mezinárodním akademickým prostředím skrz participace na konferencích či letních školách. Katedrám v této oblasti se podařilo také participovat na programu pozic pro postdoktorandy, financovaný z projektových i vlastních institucionálních zdrojů.

A IV. 2. Vysoká škola předkládá zhodnocení nejvýznamnějších aktivit vysoké školy v tvůrčí činnosti za posledních pět let v oblasti vzdělávání, pro kterou vysoká škola žádá o institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Tvůrčí činnost za posledních pět let v oblasti vzdělávání Sociologie považujeme za vyhovující. Masarykova univerzita se dlouhodobě v této oblasti umísťuje mezi nejúspěšnějšími českými univerzitami. Katedra sociologie, Katedra environmentálních studií a Ústav populačních studií patří ke grantově úspěšným pracovištím. Do výzkumných grantů jsou zapojováni také studující doktorských studijních programů. Pracovníci oblasti Sociologie pravidelně organizují mezinárodní konference a vydávají odborný časopis Sociální studia (indexovaný v mezinárodní databázi SCOPUS).

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

1. 2. Nejvýznamnější aktivity vysoké školy v tvůrčí činnosti, hlavní tematické okruhy

Hlavní tematické okruhy realizované ve výzkumných projektech v období 2011–2016:

V letech 2011–2016 se instituce působící v oblasti vzdělávání Sociologie podílely na řešení 189 projektů. Rozložení těchto projektů mezi jednotlivými institucemi odpovídá velikosti těchto pracovišť. Na Katedře sociologie a Ústavu populačních studií bylo řešeno 144 projektů. Na Katedře environmentálních studií to bylo 45 projektů. Hlavní tematické oblasti řešené v tomto období jsou sociální mobilita, sociologie medicíny, sociologie rodiny, sociální stratifikace, sociologie kolektivní paměti, sociologie vzdělávání, sociologie města, sociologie životního způsobu. Následující seznam uvádí příklady řešených projektů:

Období řešení	Projekt	Řešitelé	Investor/Program
2008–2011	Ethnic differences in education and diverging prospects for urban youth in an enlarged Europe (EDUMIGROM)	doc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.	Evropská unie / 7. rámcový program EU
2011–2013	Reprodukční chování mužů	prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty
2012–2014	Constructing Sexuality and Gender in Czechoslovak Sexological Discourses	Kateřina Lišková, Ph.D.	Evropská unie / 7. rámcový program EU

2012–2015	Paměť romských dělníků	Mgr. Kateřina Sidiropulu Janků, Ph.D., doc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D., doc. PhDr. Kateřina Nedbálková, Ph.D., doc. PhDr. Csaba Szaló, Ph.D.	Ministerstvo kultury ČR / NAKI: Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (2011–2017)
2013–2016	Placená péče o děti a domácnost v Česku a na Slovensku	Mgr. Zuzana Sekeráková Búriková, Ph.D.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty
2014–2016	Formy a hodnoty alternativních ekonomických praktik v České republice	RNDr. Naděžda Johanisová, Ph.D.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty
2015–2016	Ekologicky příznivý životní způsob v běhu času	prof. RNDr. Hana Librová, CSc.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty

Hlavní tematické okruhy realizované ve výzkumných projektech v současnosti:

V současnosti se instituce působící v oblasti vzdělávání Sociologie podílí na řešení 32 projektů. Hlavními tematickými okruhy jsou sociální a hodnotové změny, sociologie města, sociologie medicíny, sociologie rodiny, sociologie sexuality, sociologie vědy a udržitelný rozvoj. Následující seznam uvádí příklady řešených projektů:

Období řešení	Projekt	Řešitelé	Investor/Program
2014–2018	Dynamika změny v české společnosti	doc. PhDr. Tomáš Katrňák, Ph.D., Mgr. Barbora Hubatková, Beatrice Elena Chromková Manea, M.A., Ph.D., prof. PhDr. Martin Kreidl, M.A., Ph.D., Mgr. et Mgr. Marcela Petrová Kafková, Ph.D.	Grantová agentura ČR / Projekty na podporu excelence v základním výzkumu

2016–2017	Hodnocení dopadu kampaní zaměřených na snížení individuálních emisí skleníkových plynů (EVACO2)	Mgr. Jan Urban, Ph.D., doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D., Mgr. Tomáš Chabada, Mgr. Jan Skalík, Mgr. Jan Urban, Ph.D.	Technologická agentura ČR / OMEGA
2016–2019	MEDEAS – Guiding European Policy towards a low-carbon economy. Modelling Energy system Development under Environmental And Socioeconomic constraints (691287)	Mgr. Christian Kerschner, M.Sc., Dr.	Evropská unie / Horizon 2020
2016–2020	Průmyslové město a jeho proměny ve 20. století: Kultura, identita a řád urbánní průmyslové společnosti na příkladu „ideálního města“ Zlína	Mgr. Barbora Vacková, Ph.D., Mgr. Lucie Galčanová, Ph.D.	Ministerstvo kultury ČR / NAKI II: Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2020
2017	Introducing Post-Normal science in Czech Republic (INTPOST)	doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D., Mgr. Veronika Chvátalová, Christian Kimmich, Ph.D., M.Sc., doc. Mgr. Karel Stíbrál, Ph.D.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR / Česko-norský výzkumný program (CZ09)
2017–2019	Perinatální ztráta – případová studie	doc. PhDr. Iva Šmídová, Ph.D.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty
2017–2019	Hodnotové změny v České republice z Evropské a světové perspektivy (Evropský výzkum hodnot / Světový výzkum hodnot 1991–2017)	prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc., Mgr. Petr Fučík, Ph.D., Beatrice Elena Chromková Manea, M.A., Ph.D., doc. PhDr. Roman Chytilík, Ph.D.	Grantová agentura ČR / Standardní projekty
2017–2019	Podpora české účasti v řídicích strukturách GGP (Gender and Generations Program)	prof. PhDr. Martin Kreidl, M.A., Ph.D.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR / INTER-EXCELLENCE

Významní pracovníci a jejich vybrané výsledky

Následující tabulka uvádí přehled významných pracovníků v oblasti vzdělávání Sociologie a jejich nejvýznamnější práci v posledních pěti letech:

Jméno	Práce	Dopad
Nadya Jaworsky	JAWORSKY, Bernadette Nadya. <i>The Boundaries of Belonging: Online Work of Immigration-Related Social Movement Organizations</i> . London: Palgrave Macmillan, 2016. 295 s. ISBN 978-3-319-43746-0. doi:10.1007/978-3-319-43747-7.	Významná monografie propojující přístupy sociologie migrace, aktivismu a sociálních hnutí do koherentní interpretační perspektivy.
Slavomíra Ferenčuhová	FERENČUHOVÁ, Slavomíra. Accounts from behind the Curtain: History and Geography in the Critical Analysis of Urban Theory. <i>International Journal of Urban and Regional Research</i> , Wiley, 2016, roč. 40, č. 1, s. 113–131. ISSN 0309-1317. doi:10.1111/1468-2427.12332.	Klíčový text vymezující a zdůvodňující kritickou perspektivu historické analýzy geografických podmínek produkce vědění.
Kateřina Lišková	LIŠKOVÁ, Kateřina. Sex under Socialism. From Emancipation of Women to Normalized Families in Czechoslovakia. <i>Sexualities</i> , Sage, 2016, roč. 19, 1–2, s. 211–235. ISSN 1363-4607. doi:10.1177/1363460715614246.	Zásadní studie, která dekonstruuje monolitické pojetí historické periody komunismu na základě empirického výzkumu proměny sexuologie v poválečném Československu.
Martin Kreidl	KREIDL, Martin, Martina ŠTÍPKOVÁ a Barbora HUBATKOVÁ. Parental Separation and Children's Education in a Comparative Perspective: Does the Burden Disappear When Separation Is More Common? <i>Demographic Research</i> , Max Planck Institute of Demographic Research, 2017, roč. 36, č. 3, s. 73–110. ISSN 1435-9871. doi:10.4054/DemRes.2017.36.3.	Klíčová studie podávající vysvětlení negativních dopadů rozvodu na vzdělání dětí dotčených rozvodem.

Tomáš Katrňák	KATRŇÁK, Tomáš, Natálie SIMONOVÁ a Laura FÓNADOVÁ. From Quantitative to Qualitative Differences: Testing MMI and EMI in the Czech Secondary School System in the First Decade of the 21st Century. <i>Research in Social Stratification and Mobility</i> , Elsevier, 2016, roč. 46, December, Part B, s. 157–171. ISSN 0276-5624. doi:10.1016/j.rssm.2016.08.009.	Zásadní studie založená na analýze vztahu vzdelanostní expanze a diferenciacie sociálního původu studujících.
Adéla Suralová	SOURALOVÁ, Adéla. <i>New Perspectives on Mutual Dependency in Care-Giving</i> . Farnham: Ashgate, 2015. 168 s. ISBN 978-1-4724-5666-3.	Knihka na základě výzkumu vietnamských rodin zaměstnávajících české chůvy zdůrazňuje nutnost zahrnutí perspektivy zkoumaných dětí do výzkumu delegované péče.
Pavel Pospěch	POSPĚCH, Pavel. Urban or Family-Friendly? The Presentation of Czech Shopping Centers as Family-Friendly Spaces. <i>Space and Culture</i> , Sage, 2017, roč. 20, č. 1, s. 68–80. ISSN 1206-3312. doi:10.1177/1206331216646059.	Klíčová studie odhalující v pozadí plánování a stavby prostor konzumní kultury vliv postsocialistického privatismu.
Christian Kerschner	KERSCHNER, Christian a Melf-Hinrich EHLERS. A framework of attitudes towards technology in theory and practice. <i>Ecological Economics</i> , Elsevier, 2016, roč. 126, June, s. 139–151. ISSN 0921-8009. doi:10.1016/j.ecolecon.2016.02.010.	Zásadní studie proměny veřejného mínění v zemích EU vztahující se k vědě a technologii.
Jan Činčera	ČINČERA, Jan, Petra BIBERHOFER, Bohuslav BINKA, Johan BOMAN, Lisa MINDT a Marco RIECKMANN. Designing a Sustainability-Driven Entrepreneurship Curriculum as a Social Learning Process: A Case Study from an International Knowledge Alliance Project. <i>Journal of Cleaner Production</i> , Elsevier, 2017. ISSN 0959-6526. doi:10.1016/j.jclepro.2017.05.051.	Studie zkoumá proces sociálního učení na základě kvalitativního, participativního výzkumu a nabízí inovativní postupy pro rozvoj studijních plánů v oborech vzdělávání pro udržitelný ekonomický rozvoj.

Jan Dostálík	DOSTALÍK, Jan. The organicists: planners, planning, and the environment in Czechoslovakia (1914–1949). <i>Planning Perspectives</i> , Taylor & Francis, 2017, roč. 32, č. 2, s. 147–173. ISSN 0266-5433. doi:10.1080/02665433.2016.1261731.	Analýza ranně moderní historie urbánního plánování v Československu odhaluje klíčové vlivy organické modernity ve Střední Evropě.
Christian Kimmich	KIMMICH, Christian a Urs FISCHBACHER. Behavioral determinants of supply chain integration and coexistence. <i>Journal of Forest Economics</i> , Elsevier, 2016, roč. 25, December 2016, s. 55–77. ISSN 1104-6899. doi:10.1016/j.jfe.2016.08.001.	Významná ekonomicko-sociologická analýza různosti organizačních vzorců řízení v lesním hospodářství.

B II. 5. Zapojení vysoké školy do činnosti zahraničních a zvláště mezinárodních odborných organizací a do mezinárodních výzkumných projektů odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Zapojení pracovišť oblasti Sociologie do činnosti zahraničních organizací typu European Sociological Association, International Sociological Association a do mezinárodních výzkumných projektů za posledních pět let považujeme za vyhovující. Do mezinárodních projektů jsou zapojováni také studující.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

Hlavní mezinárodní tvůrčí projekty realizované v posledních pěti letech:

V posledních pěti letech byla hlavní institucionální strategií v oblasti vzdělávání Sociologie internacinalizace. Vedle vytvoření studijních oborů vyučovaných v angličtině (Sociology, Cultural Sociology), vytvoření mezinárodního společného studijního programu Kulturní sociologie a hostování postdoktorandů byla klíčovým prvkem této strategie účast v mezinárodních projektech. Následující tabulka uvádí příklady nejdůležitějších mezinárodních projektů:

Období řešení	Projekt	Řešitelé	Spolupracující organizace	Investor
2008–2011	Ethnic differences in education and diverging prospects for urban youth in an enlarged Europe (EDUMIGROM)	doc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.	Central European University, University of Copenhagen, Victor Segalen University Bordeaux, Peace Research Institute Frankfurt, Babes-Bolyai University, Slovak Academy of Sciences, Stockholm University, University of Leeds	Evropská unie

2010–2011	Nationale und Regional Identität in Tirol und Mähren	doc. PhDr. Csaba Szaló, Ph.D.	Leopold-Franzens-Universität Innsbruck	AKTION Česká republika – Rakousko
2015–2017	Widening Interdisciplinary Sustainability Education (WISE)	doc. PhDr. Jan Činčera, Ph.D., doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D., doc. PhDr. Jan Činčera, Ph.D., Mgr. Jan Skalík	Collegium Civitas, Sveriges Lantbruksuniversitet, Universidade do Porto	Evropská unie
2015–2017	Remembering Hus: Cultural Memory in Contemporary Festivity	Dr. Werner Binder, Ph.D., Mgr. Jan Váňa	Memorial University of Newfoundland	Kanada
2016–2019	Guiding European Policy towards a low-carbon economy. Modelling Energy system Development under Environmental And Socioeconomic constraints (MEDEAS)	Mgr. Christian Kerschner, M.Sc., Dr., Mgr. Ing. Martin Černý, Christian Kimmich, Ph.D., M.Sc.	Consejo Superior de Investigaciones Científicas Madrid	Evropská unie

3. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY, TVŮRČÍ ČINNOSTI A SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ

B II. 2. Celková struktura personálního zajištění výuky, tvůrčí činnosti a souvisejících činností akademickými pracovníky v dané oblasti vzdělávání odpovídá z hlediska kvalifikace, věku, délky týdenní pracovní doby a zkušeností s působením v zahraničí nebo v praxi charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá o institucionální akreditaci, a žádanému typu nebo typům studijních programů a zajišťuje:

- a) garantování úrovně kvality dané oblasti vzdělávání jako celku a jejího rozvoje,
- b) garantování studijních programů v této oblasti a
- c) garantování výuky těchto studijních programů.

Shrnutí sebehodnocení:

Personální a kvalifikační zabezpečení vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Sociologie je vyhovující. Etablování akademičtí pracovníci tvoří stabilní základ pracovišť této oblasti vzdělávání. Současný počet pracovníků je dobrým předpokladem pro uskutečnitelnost a udržitelnost výuky. V posledních pěti letech proběhla úspěšná mezinárodní výběrová řízení s cílem internacionalizace akademického personálu v nově rozvíjených oblastech vzdělávání a výzkumu, jako jsou kulturní sociologie a populační studia.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

Personální zabezpečení vzdělávací činnosti v rámci bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů je v oblasti Sociologie stabilní. Počet docentů i odborných asistentů zaručuje odbornou garanci kvality výuky a zároveň vytváří optimální prostředí pro další odborný růst pracovníků.

Celkové personální složení institucí působících na MU v oblasti vzdělávání Sociologie je následující:

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
5	3	13	9,3	22	2	25	16

Personální složení Katedry sociologie je následující:

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
2	0,8	7	5,6	11	0	2	4

Personální složení Katedry environmentálních studií je následující:

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Lektoři / Asistenti	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
1	1	4	3,2	6	2	9	8

Personální složení Ústavu populačních studií je následující:

Profesoři		Docenti		Odborní asistenti	Lektoři	Vědečtí pracovníci	Technicko-hospodářští pracovníci
fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet				
2	1,2	2	0,5	5	0	14	4

Garanti studijních programů:

Typ studijního programu	Studijní program	Garant	Budoucí garant
Bakalářský	Sociologie	prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc.	doc. PhDr. Iva Šmídová, Ph.D.
	Environmentální studia	doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.	doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.
	Sociální antropologie	doc. PhDr. Csaba Szaló, Ph.D.	Irena Kašparová, M.A., Ph.D.

Magisterský	Sociologie	prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc.	doc. PhDr. Kateřina Nedbálková, Ph.D.
	Environmentální studia	doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.	doc. Mgr. Bohuslav Binka, Ph.D.
	Kulturní sociologie	PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.	PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.
	Společný mezinárodní program kulturní sociologie	PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D.	doc. Bernadette Nadya Jaworsky, Ph.D.
Doktorský	Sociologie	prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc.	prof. PhDr. Martin Kreidl, M.A., Ph.D.
	Humanitní environmentalistika	doc. Mgr. Karel Stibral, Ph.D.	doc. Mgr. Karel Stibral, Ph.D.

4. MEZINÁRODNÍ PŮSOBNÍ

B II. 5. Mezinárodní působení vysoké školy mající vztah k dané oblasti vzdělávání, zejména zahraniční mobility studentů a akademických pracovníků, integrace možnosti zahraničních mobilit do studia ve studijních programech, a předpoklady pro uskutečňování těchto činností odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Mezinárodní působení Masarykovy univerzity v oblasti vzdělávání Sociologie je vyhovující. V rámci internacionalizace studia existuje anglická verze magisterského i doktorského studijního programu Sociologie a dále dva samostatné studijní programy v angličtině – Kulturní sociologie a Společný mezinárodní program kulturní sociologie (sdíleně s univerzitou v Grazu, univerzitou v Zadaru a univerzitou v Trentě). Dále bude rozvíjen stávající trend přednášek v cizím jazyce pro zahraniční i naše studenty. Podporovány jsou zahraniční mobility studentů a akademických pracovníků.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

Nejdůležitější formou mezinárodní mobility v oblasti Sociologie je nadále program Erasmus+. Studující, kteří se chtějí účastnit aktivit mobility programu Erasmus+, jsou vybíráni na úrovni jednotlivých kateder. Mezi studujícími v anglických studijních programech, kteří v posledních pěti letech přijížděli na FSS, bylo vždy několik stipendistů Erasmus Mundus i studujících běžného programu Erasmus+. Učitelská mobilita v programu Erasmus+ a CEEPUS se také realizuje běžně, během každého semestru přijímají brněnská pracoviště v oblasti Sociologie několik zahraničních kolegů. Výjezdy akademických pracovníků jsou realizovány pravidelně v partnerství s univerzitami v Rakousku, Německu a ve Spojeném království. Další důležitou formou mobility akademických pracovníků jsou stipendia nabízená např. Fulbrightovou nadací nebo EU v podobě programu EURIAS a Marie-Curie Program. V posledních pěti letech těchto příležitostí na mezinárodní mobilitu využilo 6 pracovníků pro stáže trvající šest a více měsíců (např. na Yale University, Boston University, Columbia University nebo Goethe-Universität Frankfurt).

Během posledního pětiletého období participovalo na mezinárodní mobilitě 147 studentů bakalářských, 146 studentů magisterských a 59 studentů doktorských studijních programů oblasti Sociologie. Studující jezdí především na univerzity ve Spojeném království, v Německu a v Nizozemí. Kredity za absolvované předměty na hostitelské univerzitě jsou uznávány a přenášeny do studia na MU. Studijní plán Společného programu kulturní sociologie obsahuje mobilitní okno pro uskutečnění studia na partnerské universitě.

Vytvořením dalších anglicky vyučovaných specializací – Populačních studií a Migračních studií – v magisterském studijním programu je sledován rozvoj možností pro další spolupráci jak v partnerství Erasmus+, tak v jiných formách mezinárodní spolupráce, jako jsou například společné studijní programy typu double degree a joint degree. V současnosti se vedou jednání o založení dvou nových společných mezinárodních magisterských studijních programů vztahujících se k programu Environmentální studia: Joint degree in sustainability driven entrepreneurship (s partnery Wirtschaftsuniversität Wien, Universidad de Barcelona a Free University Amsterdam) a Joint degree in environmental education (s partnery Universität Vechta a Alpen-Adria-Universität Klagenfurt).

5. SPOLUPRÁCE S PRAXÍ

B II. 6. Spolupráce s praxí odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci.

Shrnutí sebehodnocení:

Spolupráci s praxí v rámci vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Sociologie je vyhovující, v plánu však je dále spolupráci rozvíjet a rozšiřovat formou stáží studentů bakalářského, magisterského i doktorského studia.

Výsledek sebehodnocení:

Úplný soulad	Podstatný soulad	Částečný soulad	Nesoulad
---------------------	------------------	-----------------	----------

V oblasti Sociologie jsou dva bakalářské studijní programy, které zahrnují odbornou praxi do povinných předmětů studia: Environmentální studia a Genderová studia. V bakalářském studijním programu Sociologie je případná výzkumná praxe studujících uznávaná ve specifickém povinně volitelném předmětu. V magisterském studijním programu Environmentální studia je odborná praxe součástí povinných předmětů. Případná praxe v magisterském studijním programu Sociologie je uznávaná podobně jako v případě bakalářského studijního programu.

Důležitou formou spolupráce s oblastí praxe je účast expertů z nejrůznějších institucí v předmětech bakalářských a magisterských studijních programů. Jsou to obvykle odborníci občanských sdružení věnující se ochraně životního prostředí, odborníci v oblasti urbánního plánování, dopravy nebo sociálních služeb. V současnosti studijní program Sociologie zahrnuje 3 povinně volitelné předměty, které jsou vyučovány přímo odborníky z praxe (např. Základy marketingového výzkumu), a na výuce dalších dvou povinně volitelných předmětů se odborníci z praxe podílejí (např. Social inclusion: Perspectives, practices and challenges within the Visegrad region). Studijní program Environmentální studia zahrnuje 8 povinně volitelných předmětů, na jejichž plánování a výuce se přímo podílejí odborníci z praxe (např. Fundraising).

Další formou spolupráce s praxí je realizace společných výzkumných projektů, jako například společný výzkumný projekt Ústavu populačních studií a firmy Škoda Auto nebo projekt *Podpora výměny informací o dopadech změny klimatu a adaptačních opatření na národní a regionální úrovni*, který byl realizován s partnery Centrum pro dopravu a energetiku, Integra Consulting, Zelený kruh a Univerzita Karlova. Specifickou roli v budování vztahů k oblasti praxe sehrávají aplikované výzkumné projekty podporované Technologickou agenturou, jako například projekt *Vývoj metodiky pro hodnocení městských produkčních a zahradních ploch* realizovaný na Katedře environmentálních studií.

6. SHRnutí

Dosavadní zkušenosti Masarykovy univerzity s uskutečňováním studijních programů a oborů v oblasti Sociologie poskytují dostatečné záruky kvality vzdělávací činnosti na bakalářské, magisterské i doktorské úrovni. Na základě provedeného sebehodnocení byl pro oblast Sociologie konstatován úplný soulad se všemi požadavky na oblast vzdělávání, které tvoří součást standardů pro institucionální akreditaci podle nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství.